

Súd: Mestský súd Košice
Spisová značka: 84P/101/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7123220877
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 12. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ivana Gajdošová
ECLI: ECLI:SK:MSKE:2023:7123220877.1

Uznesenie

Mestský A. B. vo veci starostlivosti súdu o maloletého C. A., nar. XX.XX.XXXX a maloletého D. A., nar. XX.XX.XXXX, obaja t. č. bytom C. X, B., zast. kolíznym opatrovníkom E. F. E., vyššou súdnou úradníčkou Mestského súdu Košice, deti rodičov - matky: G. A., nar. XX.XX.XXXX, t. č. bytom C. X, B. a otca: H. A., nar. XX.XX.XXXX, t. č. bytom C. X, B., na návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia a o uloženie výchovného opatrenia takto

rozhodol:

N a r i a d ť u j e neodkladné opatrenie, ktorým rodičom maloletých detí nariaďuje odovzdanie maloletého C. A., nar. XX.XX.XXXX a maloletého D. A., nar. XX.XX.XXXX do dočasnej starostlivosti Reedukačného centra Čerenčany, S. B. XX, I. XXX XX.

U r č u j e, že neodkladné opatrenie bude trvať najdlhšie po dobu šiestich mesiacov od jeho nariadenia.

o d ô v o d n e n i e :

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice (ďalej len „úrad“) podal dňa 06.12.2023 na Mestskom súde Košice návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a uloženie výchovného opatrenia, ktorým žiadal súd, aby maloletých dočasne umiestnil do starostlivosti Reedukačného centra Čerenčany.

2. Úrad návrh odôvodnil tým, že rodina sa na Slovensku nachádza od vypuknutia vojnového konfliktu na Ukrajine. Rodičia okrem mal. C. a D. majú ďalších 5 detí a to mal. A. A., nar. X.X.XXXX, J. A., nar. X.X.XXXX, K. A., nar. XX.X.XXXX, H. A., nar. XX.XX.XXXX a mal. L. A., nar. XX.XX.XXXX.

Rodina istý čas bývala v Pobytovom tábore Opatovská Nová Ves. Počas ich pobytu v uvedenom zariadení sa iná rodina sťažovala na výchovu detí v rodine, drzosť detí a nedodržiavanie pobytového poriadku. Tá istá rodina, ktorá žila v pobytovom tábore Opatovská Nová Ves, podala podnet na rodinu A., že ich maloletý syn C. sa mal údajne pokúsiť znásilniť ich dcéru L. M., nar. XX.X.XXXX. Následne podnet prijalo Okresné riaditeľstvo policajného zboru vo Veľkom Krtíši. Po uvedenom incidente bola rodina Shevchenkových premiestnená dňa 5.5.2023 do Záchytného tábora v Humennom. V záchytnom tábore s rodinou ako aj deťmi začala pracovať psychologička. Maloletá H. sa psychologičke zdôverila, že jej bratia mal. C. a mal. Pavlo ju mali údajne zneužívať. Okamžite bola kontaktovaná polícia, ktorá prijala podnet o tom, že mohol byť spáchaný trestný čin. Z daného dôvodu a vykonávaných opatrení ÚPSVaR Humenné podal návrh na umiestnenie maloletých detí D. a C. na psychiatrické oddelenie v Prešove. Okresný súd v Humennom Uznesením o nariadení neodkladného opatrenia č.j. 3PPOm/1/2023 zo dňa 11.5.2023 nariadil u detí hospitalizáciu v FNsP J.A. Reimena, Prešov na psychiatrickom oddelení – pedopsychiatria. Maloleté deti C. a D., boli hospitalizované od 12.5.2023 do 26.5.2023 a následne prepustené v zlepšenom psychosomatickom stave. Dňa 20.6.2023 bola rodina presunutá naspäť do Pobytového tábora v Opatovskej Novej Vsi. Dňa 27.6.2023 opätovne bolo oznámené z Pobytového tábora Opatovská Nová Ves, sociálnou pracovníčkou záchytného tábora Humenné, že jedna z tam umiestnených žiadateliek sa jej zdôverila s tým, že jeden z chlapcov A. jej údajne ukázal video, kde vykonáva pohlavný styk so svojou maloletou sestrou. Daný incident bol pracovníkmi K. N. L.,

nahlásený na polícii aj na Okresnú prokuratúru. Vzhľadom na uvedené skutočnosti ako aj vedené trestné konania, príslušný ÚPSVaR Veľký Krtíš prijal v rodine opatrenia v zmysle platnej legislatívy a maloletý D., nar. X.XX.XXXX bol umiestnený na základe Uznesenia Okresného súdu Lučenec, neodkladným opatrením, č.k. 37P/4/2023-24 zo dňa 23.8.2023 do Diagnostického centra, J.Jančeka 32 v Ružomberku na obdobie 3 mesiacov od 31.8.2023 do 30.11.2023. Maloletá Dária bola dňa 30.6.2023 na základe nariadenia o neodkladnom opatrení vydaného Okresným súdom Lučenec, pracovisko Veľký Krtíš, č.k. OPPPm/2/2023-17 dočasne umiestnenia v Centre Slniečko, n.o. Bottová 32/A, Nitra. Maloletá H. sa v uvedenom období svojich bratov bála a svoj vzťah k nim definovala slovami „ že ich nenávidí “. Trestné konanie voči maloletým deťom bolo odložené z dôvodu že ide o osoby, ktoré pre nedostatok veku nie sú trestne zodpovedné, a je konanie neprípustné.

Rodina v auguste 2023 požiadala o azyl na území SR. Rodina Shevchenko bola dňa 28.9.2023 presunutá do Košíc do integrácie na Adlerovu č. 4 v Košiciach. Úradu bola dňa 09.10.2023 zaslaná informácia z ÚPSVaR Veľký Krtíš, Oddelenia sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately o zmene pobytu menovanej rodiny. Rodine bol poskytnutý 2 izbový byt na prechodný čas do 31.10.2023, ktorý im bol následne predĺžený do februára 2024. Rodina má zabezpečenú ekonomickú stránku,. Príjmy rodiny pozostávajú zo sumy cca 1300,- eur mesačne . Zároveň bol rodine vyplatený jednorazový príspevok vo výške 7000,- eur. Maloletý J., nar. XX.X.XXXX a mal. Anton 30.4.2009 nastúpili na Základnú školu Krosniansku č. 4 v Košiciach, tunajší úrad doposiaľ neviduje žiaden záznam o neplnení si školskej dochádzky resp. zanedbávanie starostlivosti o mal. deti. Mal. Svitlana je študentkou SOŠ v Šaci v Košiciach. Všetky maloleté deti majú zabezpečenú v Košiciach aj zdravotnú starostlivosť detským pediatrom je O. H. a rodičia majú svojho všeobecného lekára O. K., poliklinika východ Košice. Matka maloletých detí je v súčasnosti tehotná, očakávaný termín pôrodu je vo februári 2024. Otec detí nepracuje a nevykonáva žiadnu brigádnickú činnosť v Košiciach. Následne bolo úradu oznámené, že akékoľvek informácie o rodine ako aj zmene pobytu Humanitárna rada oznámi písomne.

Dňa 19.10.2023 sa úrad zúčastnil výsluchu maloletých detí v trestnej veci prečinu „ Ohrozovania mravnej výchovy mládeže “ podľa § 211 ods. 1 písm. a), písm. b) ods. 3 písm. a) Trestného zákona. Dňa 24.10.2023 úrad osobne prešetril bytové a sociálne pomery na strane rodiny. Sociálne zisťovanie sa uskutočnilo aj za prítomnosti tlmočnice, ktorú úradu poskytla Slovenská humanitárna rada. V čase sociálneho šetrenia boli prítomní obaja rodičia maloletých detí, školopovinné deti C. a J. boli v škole a mal. Oleksandr, Vitalij a mal. A. boli doma s rodičmi. Rodina obýva 2 izbový byt, s dvoma samostatnými izbami a kuchyňou. Rodičia majú v byte svoju vlastnú izbu, kde je manželská posteľ a samostatná jedna váľanda na ktorej spí mal. Vitalij. V izbe majú rodičia televízor a jednu komodu. Druhá izba v byte slúži ako izba detí, kde boli postele, skriňa s osobnými vecami deťmi a ich ošatenie. Kuchyňa je vybavená spotrebičmi, stôl. stoličky, hygiena bytu bola na požadovanej úrovni. Rodina mala zabezpečené dostatočne zásoby potravín, mala navarené teplé jedlo. Rodičia komunikovali a odpovedali spontánne na kladené otázky predložené tlmočnicou. Pri komunikácii s rodičmi v domácnosti o zabezpečovaní bežnej starostlivosti o deti , nebol tlmočník potrebný , vzájomne si komunikujúci rozumeli. Tunajší úrad pri prešetroení nezaznamenal žiadne známky zanedbávania starostlivosti. Dňa 9.11.2023 tunajší úrad opätovne prešetril bytové a sociálne pomery na strane maloletých detí. V čase šetrenia sa v domácnosti zdržiavali obaja rodičia, ktorí uviedli, že mal. D. a mal. Daria sú naďalej umiestnení v zariadeniach. Maloletý J. a C. naďalej navštevujú Základnú školu na B. P. I. X L. B... Návšteva v rodine bola realizovaná bez tlmočníka, nakoľko rodičia rozumeli bežne kladeným otázkam. Úrad prešetroením pomerov nezistil žiadne nedostatky, ktoré by poukazovali na zanedbávanie starostlivosti.

Dňa 28.11.2023 úrad opakovane navštívil uvedenú domácnosť a zistil nasledovné skutočnosti : Dňa 27.11.2023 bol maloletý D. A., nar. X.XX.XXXX prepustený z Diagnostického centra v Ružomberku. Maloletého z Diagnostického centra bol prevzatý jeho otec H. A., nar. X.X.XXXX. V súčasnosti sa nachádza maloletý v domácnosti na Adlerovej č. 4 v Košiciach. Zo záverečnej správy Diagnostického centra vyplýva, že u maloletého sa vyskytujú vulgárne a agresívne prejavy v jeho správaní, samovoľne odchádza z triedy, behá po škole, ukazuje sexuálne gestá, udiera rukou do dverí a okien. V školskom prostredí a na vyučovacích hodinách pokyny učiteľov ignoruje, ťažko sa prispôsobuje pravidlám, ak sa mu niečo nedarí, resp. nenapĺňajú sa jeho očakávania, maloletý reaguje neprimerane prchko bez sebakorekcie . Snaží sa zaujať nevhodným správaním, provokuje ostatných, verbálne aj brachiálne. Je podporený psychiatrickou medikamentóznou liečbou. Diagnostické centrum u maloletého odporúča do budúcnosti nevyhnutne zabezpečiť dôsledný výchovný prístup, pravidelný režim a stanoviť pevné hranice. Je priam nutné od neho vyžadovať dodržiavanie určených pravidiel správania s dôslednou kontrolou zo

strany dospelých. Je potrebné u maloletého naďalej zabezpečiť psychologickú starostlivosť, pre jeho zdravý a komplexný vývin. Na základe uvádzaných skutočností, ako aj trestného konania, ktoré bolo zastavené pre nedostatok veku, neznamená, že skutok maloletí nevykonali.

Zo strany rodičov je možné zaznamenať ľahostajný prístup k trestným skutkom svojich detí a to C. a D., týkajúce sa údajného sexuálneho zneužívania. Postoj rodičov vyvoláva obavu, že rodičia nebudú vedieť zabezpečiť deťom v rodinnom prostredí dostatočné pravidlá a pevné hranice, ktoré by smerovali k prevýchove maloletých. Maloleté deti C. a D. svojim správaním môžu v rodinnom prostredí, ohroziť najmä svoj zdravý psychický vývoj. Rodičia k vzniknutej situácii zaujali nekritický a ľahostajný postoj tým, že závažné podozrenie smerujúce voči maloletým synom bagatelizovali a snažili sa ospravedlniť toto konanie, že maloletá nehovorí pravdu. U rodičov bola zaznamenaná nízka schopnosť riešiť danú situáciu v rodine a ich jednoduchšie zmýšľanie, je zamerané iba na zabezpečovanie základných biologických potrieb svojim deťom. Úrad v rodine stanovil mieru ohrozenia ako vysokú, pre zabránenie a predchádzanie pokračujúceho správania sa u maloletých detí a s poukázaním na nevyhnutnú potrebu ochrany maloletých detí, na ich skutočný záujem, zdravý, psychický, fyzický a sociálny vývoj, ktorý v prirodzenom prostredí bez pravidiel a hraníc by mohol byť vážne ohrozený.

3. Podľa článku 5 bod 1 Dohovoru o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone a spolupráci v oblasti rodičovských práv a povinností a opatrení na ochranu dieťaťa uzavretého dňa 19.10.1996 v Haagu, právomoc prijímať opatrenia na ochranu dieťaťa alebo jeho majetku majú justičné alebo správne orgány zmluvného štátu, kde má dieťa svoj obvyklý pobyt.

4. Podľa článku 6 bod 1 Dohovoru o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone a spolupráci v oblasti rodičovských práv a povinností a opatrení na ochranu dieťaťa uzavretého dňa 19.10.1996 v Haagu, právomoc rozhodovať v rozsahu článku 5 ods. 1 o utečeneckých deťoch a deťoch, ktoré sa dostali do cudziny v dôsledku nepokojov v ich domovskom štáte, majú orgány zmluvného štátu, na ktorého území sa deti nachádzajú v dôsledku premiestnenia.

5. Podľa § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak

6. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku, v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

7. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

8. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

9. Podľa § 329 ods. 2 CSP, pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

10. Podľa § 367 ods. 1 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

11. Podľa § 367 ods. 2 CMP, ak súd neodkladným opatrením nariadi odovzdanie maloletého do starostlivosti zariadenia na výkon rozhodnutia súdu, určí zároveň čas trvania neodkladného opatrenia, a to najdlhšie na šesť mesiacov.

12. Podľa § 367 ods. 3 CMP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

13. Podľa § 367 ods. 4 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

14. Podľa § 367 ods. 5 CMP, uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

15. Účelom neodkladného opatrenia je rýchla, ale nutná a dočasná úprava pomerov účastníkov. Nejde teda o konečnú úpravu a je možné ho vydať len do času, kým sú dané podmienky pre konečné rozhodnutie vo veci samej. Pri nariadení neodkladného opatrenia nie je potrebné vykonať dôsledne dôkazy na preukázanie dôvodnosti navrhovaného neodkladného opatrenia a účastníci nemusia byť vypočutí. Vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti nevyhnutnosť nariadiť neodkladné opatrenie je potrebné posudzovať vždy z hľadiska záujmu maloletého dieťaťa, ktorý je prioritný. Len v prípade osvedčenia bezprostredného ohrozenia dieťaťa, či osvedčenia iného závažného dôvodu je namieste rozhodnúť neodkladným opatrením pred rozhodnutím vo veci samej. Z povahy neodkladného opatrenia vyplýva, že jeho úlohou nie je nahradzovať ani predchádzať rozhodnutiu vo veci samej.

16. Zo skutočností uvedených úradom práce, sociálnych vecí a rodiny a z priložených listinných dôkazov vyplýva, že zdravý vývin maloletých detí je bezprostredne ohrozený. Vzhľadom na závažnosť obvinení vyslovených voči mal. C. a D., má súd za to, že je v súčasnosti nevyhnutný jeho zásah do výchovnej situácie maloletých, ktorý by mohol zvrátiť negatívny kurz vývoja ich správania. V dôsledku nečinnosti by mohlo dôjsť k tomu, že sa uvedené správanie u maloletých bude opakovať, čím dôjde k ohrozeniu nielen ich zdravého vývinu, ale aj k ohrozeniu iných maloletých detí. Z uvedených dôvodov sa súd stotožnil s podaným návrhom a rozhodol o dočasnom umiestnení maloletého Antona a maloletého D. v reedukačnom centre za účelom pomoci maloletým deťom a odstránenia nedostatkov na ich zdravom vývoji.

Súd pritom vychádzal jednak z hodnotenia diagnostického centra týkajúceho sa maloletého D., s ktorým sa stotožnil v konštatovaní, že je nevyhnutné do budúca zabezpečiť dôsledný výchovný prístup, pravidelný režim a stanoviť pevné hranice. Je priam nutné vyžadovať dodržiavanie určených pravidiel správania s dôslednou kontrolou zo strany dospelých. Rovnako má súd za to, že je potrebné naďalej zabezpečiť psychologickú starostlivosť u maloletých, pre ich zdravý a komplexný vývin.

Zároveň súd vychádzal z hodnotenia rodičovského prístupu úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, ktorý konštatoval, že zo strany rodičov je možné zaznamenať ľahostajný prístup k trestným skutkom svojich detí a to C. a D., týkajúce sa údajného sexuálneho zneužívania. Postoj rodičov teda vyvoláva obavu, že rodičia nebudú vedieť zabezpečiť deťom v rodinnom prostredí dostatočné pravidlá a pevné hranice, ktoré by smerovali k prevýchove maloletých.

Všetky uvedené skutočnosti u súdu vzbudzujú obavu z bezprostredného ohrozenia zdravého vývoja maloletých detí, ktorá odôvodňuje bezodkladný zásah súdu do ich pomerov, a to ich vyňatím z prirodzeného prostredia a umiestnením do zariadenia režimového typu.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie, ktoré možno podať do 15 dní odo dňa doručenia na Mestský súd Košice.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému uzneseniu smeruje, v čom sa postup alebo rozhodnutie súdu považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 364 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené,
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľný exekučný titul, môže oprávnený podať návrh na nariadenie výkonu rozhodnutia. Súd môže nariadiť výkon rozhodnutia aj bez návrhu, konanie o výkone neodkladného opatrenia nariadi súd aj bez návrhu (§ 376 CMP).